

مدیریت سلامت کار ۲

مدرس : دکتر مسعود مطلبی کاشانی

دانشیار گروه مهندسی بهداشت حرفه ای دانشگاه علوم پزشکی کاشان

عناوین

- ❖ جایگاه سلامت کار در قوانین ومقررات کشور
- ❖ نهاد های نظارتی در زمینه سلامت کار
- ❖ شرح وظائف مراکز بهداشتی در کشور
- ❖ طرح های کشوری در زمینه سلامت کار
- ❖ شرح فعالیت برنامه کنترل یا حذف مواد خطرناک شامل: جیوه ، سرب ، آزبست ، سیلیس
- ❖ تهیه برنامه عملیاتی برای طرح های سلامت کار

اهداف یادگیری (رفتاری)

- موارد قانونی مربوط به سلامت کار در قانون کار کشور را بیان کنند.
- مواد قانونی مربوط به سلامت کار در قانون تأمین اجتماعی را بیان کنند.
- ماده قانونی مربوط به معاینات پزشکی شاغلین را بیان کنند.
- ماده قانونی مربوط به کنترل و ارزشیابی در زمینه بهداشت کار را بیان کنند.
- مواد قانونی مربوط به بازرسی های سرزده کارشناسان بهداشت کار از صنایع را بیان کنند.
- مواد قانونی مربوط به نحوه برخورد با متخلفان از قوانین سلامت کار را بیان کنند.
- مواد قانونی مربوط به نحوه پرداخت هزینه های مربوط به معالجه و غرامت بیماریهای شغلی را بیان کنند.
- نهادهای نظارتی کشور که در زمینه سلامت کار فعالیت دارند را نام ببرند.
- شرح وظائف مراکز بهداشتی کشور در زمینه سلامت کار را تشریح نمایند.
- وظائف اصلی کارشناسان بهداشت کار در زمینه سلامت کار را تشریح نمایند.
- طرح های کشوری در زمینه سلامت کار را شرح دهند.
- شرح فعالیت ها را در طرح های مربوط به کنترل مواد خطرناک بیان کنند.
- شرح فعالیت ها را در طرح مربوط به خدمات طب کار بیان کنند.
- نکات اصلی در تدوین برنامه عملیاتی در زمینه سلامت کار را بیان کنند.
- برای هر یک از طرح های کشوری در زمینه سلامت کار ، برنامه عملیاتی تدوین نمایند..

سطوح مدیریت سلامت کار

مدیریت بهداشت حرفه ای در سه سطح

بین المللی

ملی

سازمانی

نهادهای بین المللی و نقش آنها در مدیریت سلامت کار

WHO سازمان بهداشت جهانی

ILO سازمان بین المللی کار

LO سازمان بین المللی کار

وظایف سازمان بین المللی کار در سال ۱۹۴۴ در کنفرانس فیلادلفیا مورد تصویب قرار گرفت و سازمان موظف گردید در کشورهای جهان مصوبات کنفرانس را پیگیری کند :

۱. اشتغال برای تمام افراد و افزایش سطح زندگی
۲. به کار گماردن کارگران در مشاغلی که با قابلیت‌های آنها متناسب باشد .
۳. ایجاد امکانات و تسهیلات لازم برای آموزش کارگران
۴. ایجاد امکانات پیشرفت و ترقی برای عموم مردم بطور عادلانه از نظر دستمزد ، سختی کار و شرایط کار
۵. ایجاد همکاری مطلوب بین کارگر و کارفرمایان
۶. حمایت از سلامت کارگران در کلیه مشاغل
۷. فراهم نمودن تسهیلات رفاهی کودکان و مادران
۸. توسعه بیمه اجتماعی برای عموم کارگران و تامین درمان پزشکی کامل
۹. فراهم نمودن غذا و مسکن مناسب و تسهیلات فرهنگی و تفریحات سالم
۱۰. ایجاد امکانات یکسان برای آموزش کارگران

کشور ایران از نخستین سال تاسیس سازمان بین المللی کار، یعنی از سال ۱۹۱۹ ، عضو آن سازمان گردید و در سال ۱۹۴۵ برای نخستین بار هیات نمایندگی کاملی از جانب ایران در کنفرانس بین المللی کار شرکت کرد و با تاسیس وزارت کار ، روابط بین سازمان و ایران فعالتر گردید . در سال ۱۹۵۶ ریاست سی و نهمین دوره اجلاسیه مجمع بر عهده یکی از نمایندگان ایران بود و در سالهای ۱۹۶۸ ، ۱۹۷۰ ، ۱۹۷۱ به ترتیب مجمع بین المللی کار ، کمیسیون سازمان بین المللی کار و هفتمین کنفرانس ناحیه ای آسیا در تهران تشکیل گردید .

نهادهای ملی و نقش آنها در مدیریت سلامت کار

ایران

سایر کشورها

ایالات متحده امریکا

OSHA

NIOSH

ACGIH

NFPA

OSHA

این اداره مسئول تنظیم قوانین و مقررات مربوط به حفظ ایمنی و بهداشت کارگران در سطح ایالات متحده می باشد. استانداردهای این اداره حدود مواجهه با عوامل زیان آور، تصمیم در خصوص نیازسنجی و کنترل خطرات را تحت پوشش دارد .

این سازمان در سال ۱۹۷۰ با تأکید زیاد بر روی معیارهای بهداشتی و ایمنی در محیط کار تأسیس و دارای بیمارستانهای دولتی و خصوصی زیاد است . این سازمان معیارهایی در مورد عوامل خطرناک مانند سر و صدا ، جیوه ، آزیست و اکسید اتیلن ارائه نموده است . این سازمان در مورد بازرسی محیط کار جدولهایی تهیه نموده است که میتوان روزانه محیط کار را بازرسی نمود . همچنین این سازمان دارای مراکز مشاوره ای است که به تمام صنایع خدماتی را ارائه می کند (در سطح آمریکا و برخی کشورها) .
مهمترین خدمات این سازمان را می توان در موارد زیر خلاصه نمود:

ارائه استانداردهای مواجهه با عوامل زیان آور

ارائه مشاوره در خصوص مسائل ایمنی و بهداشتی

بازرسی از محیط کار

ارائه برنامه های مدیریت ایمنی و بهداشت در سطح کارخانه ها

چاپ کتب ، مقالات و لوح های فشرده در خصوص مسائل ایمنی و بهداشتی

برگزاری دوره های آموزشی جهت صنایع

جذب دانشجو و آموزش آنها

ارائه کمک در شرایط اضطراری

این سازمان با بودجه سالانه حدود نیم میلیارد دلار از نظر چارت سازمانی در کنار اداره ایمنی و بهداشت معادن (MSHA) زیر نظر وزارت کار (DOL) فعالیت می نماید.

هر گونه سوال یا مشکل در زمینه مسائل ایمنی و بهداشت شغلی را می توانید با کارشناسان OSHA مطرح نموده و در کمتر از یک هفته پاسخ خود را بگیرید آدرس سایت اینترنتی سازمان :

NIOSH

این مرکز تحقیقاتی زیاد در مورد خطرات ناشی از عوامل زیان آور در محیط کار انجام میدهد و معیارهای جدیدی را پیشنهاد میکند . این مرکز با توجه به درخواست کارگران و کارفرمایان ، بررسی و تحقیقاتی را در محیط کار انجام میدهد . مهمترین وظایف این سازمان:

- تدوین استانداردهای بهداشت و ایمنی
  - تحقیقات در زمینه مسایل ایمنی و بهداشت کار
  - ارائه آموزشهای لازم برای تربیت کادر کافی جهت اجرای قانون OSH
- این مرکز تحقیقاتی در مورد خطرات ناشی از عوامل زیان آور در محیط کار انجام میدهد و توصیه های را در جهت کاهش خطرات و بیماری شغلی دارد و در واقع بخشی از مرکز کنترل و پیشگیری بیماریها در دپارتمان خدمات بهداشتی و درمانی می باشد .
- این مرکز با توجه به درخواست کارگران و کارفرمایان ، بررسی و تحقیقاتی را در محیط کار انجام میدهد
  - البته تفاوت این مرکز با OSHA این است که تنها معیارها و طرح های کنترلی را پیشنهاد میکند و قدرت اجرایی ندارد .
  - این سازمان به همراه سازمان (CDC) (یا ((Centers for Disease Control Prevention همزمان در آمریکا تاسیس شد .

هدف سازمان NIOSH

- 1) پیشرفت دادن توصیه هایی برای استانداردهای بهداشت و ایمنی کار
- 2) به اجرا در آوردن تمام عملکرد های بهداشتی و خدمات انسانی .
- 3) ارائه ی تحقیقات در جهت بهداشت و ایمنی کارگران .
- 4) آموزش کارگران و کارگزاران
- 5) توسعه اطلاعات در جهت سطح مطمئن بر خورد با مواد سمی و عوامل فیزیکی .
- 6) ارائه تحقیقاتی در مورد مسایل بهداشت و ایمنی.
- 7) همکاری با دیگر آژانس ها در جهت ایجاد سازمان های خصوصی در مورد ایمنی کار .

آدرس سایت اینترنتی این سازمان بدین شرح است :

ACGIH

این سازمان نخستین بار در سال ۱۹۳۸ با نام انجمن متخصصان بهداشت صنعتی NCGIH و با هدف تقویت و تشویق تبادل تجربیات بین کارگران صنایع و همچنین جمع آوری اطلاعات و داده ها در جهت اجرای مناسب وظایف صنعتی شکل گرفت و در سال ۱۹۴۶ به ACGIH تغییر نام داد .

این سازمان یک شکل █████ دولتی در امریکا است که سالانه میزان حدود آستانه مجاز را طی آزمایشات و تحقیقاتی که انجام میدهد بررسی و تغییر میدهد این سازمان منبع خوبی برای کسب اطلاعات می باشد

این سازمان دارای ۱۶ کمیته تخصصی است که شاید معروف ترین آنها کمیته ی مقادیر حد آستانه برای مواد شیمیایی باشد که در سال ۱۹۴۱ تشکیل شده و هم اکنون برای ۶۴۲ ماده شیمیایی حد آستانه تعیین کرده است .

یکی دیگر از کمیته های این سازمان کمیته تجهیزات و وسایل نمونه برداری هوا می باشد. هدف این کمیته گزارش در خصوص راندمان ، کاربرد و محدودیت های روشها و وسایل جدید نمونه برداری می باشد.

نهادهای نظارتی در زمینه سلامت کار در ایران

وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

وزارت کار ، تعاون ، رفاه و امور اجتماعی

HSE, OSHA

جایگاه سلامت کار در قوانین ومقررات کشور

قانون کار

جایگاه سلامت کار در قوانین و مقررات کشور

ماده ۸۵:

برای صیانت نیروی انسانی و منابع مادی کشور، رعایت دستورالعملهایی که از طریق شورای عالی حفاظت فنی (جهت تامین حفاظت فنی) و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (جهت جلوگیری از بیماریهای حرفه ای و تامین بهداشت کار و کارگر و محیط کار) تدوین می شود، برای کلیه کارگاهها، کارفرمایان، کارگران و کارآموزان الزامی است.

تبصره - کارگاههای خانوادگی نیز مشمول این مقررات بوده و مکلف به رعایت اصول فنی و بهداشت کار می باشند.

جایگاه سلامت کار در قوانین ومقررات کشور

ماده ۹۱:

کارفرمایان و مسئولان کلیه واحدهای موضوع ماده ۸۵ این قانون مکلفند براساس مصوبات شورای عالی حفاظت فنی برای تامین حفاظت و سلامت و بهداشت کارگران در محیط کار ، وسایل و امکانات لازم را تهیه و در اختیار آنان قرار داده و چگونگی کاربرد وسایل فوق الذکر را به آنان بیاموزند و در خصوص رعایت مقررات حفاظتی و بهداشتی نظارت نمایند . افراد مذکور نیز ملزم به استفاده و نگهداری از وسایل حفاظتی و بهداشتی و فردی و اجرای دستورالعملهای مربوطه کارگاه می باشند.

جایگاه سلامت کار در قوانین ومقررات کشور

ماده ۹۲:

کلیه واحدهای موضوع ماده ۸۵ این قانون که شاغلین در آنها به اقتضای نوع کار در معرض بروز بیماریهای ناشی از کار قرار دارند باید برای همه افراد مذکور پرونده پزشکی تشکیل دهند و حداقل سالی یکبار توسط مراکز بهداشتی - درمانی از آنها معاینه و آزمایشهای لازم بعمل آورند و نتیجه را در پرونده مربوطه ضبط نمایند.

جایگاه سلامت کار در قوانین و مقررات کشور

ماده ۹۶ :

به منظور اجرای صحیح این قانون و ضوابط حفاظت فنی ، اداره کل بازرسی وزارت کار و امور اجتماعی با وظایف ذیل تشکیل می شود :

الف - نظارت بر اجرای مقررات ناظر به شرایط کار به ویژه مقررات حمایتی مربوط به کارهای سخت و زیان آور و خطرناک ، مدت کار ، مزد ، رفاه کارگر ، اشتغال زنان و کارگران نوجوان .

ب - نظارت بر اجرای صحیح مقررات قانون کار و آیین نامه ها و دستورالعملهای مربوط به حفاظت فنی .

ج - آموزش مسائل مربوط به حفاظت فنی و راهنمایی کارگران ، کارفرمایان و کلیه افرادی که در معرض صدمات و ضایعات ناشی از حوادث و خطرات ناشی از کار قرار دارند.

د - بررسی و تحقیق پیرامون اشکالات ناشی از اجرای مقررات حفاظت فنی و تهیه پیشنهاد لازم جهت اصلاح میزان ها و دستورالعملهای مربوط به موارد مذکور ، متناسب با تحولات و پیشرفتهای تکنولوژی .

ه - رسیدگی به حوادث ناشی از کار در کارگاههای مشمول و تجزیه و تحلیل عمومی و آماری این گونه موارد به منظور پیشگیری از حوادث.

تبصره ۱- وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی مسئول برنامه ریزی ، کنترل ، ارزشیابی و بازرسی در زمینه بهداشت کار و درمان کارگری بوده و موظف است اقدامات لازم در این زمینه را به عمل آورد.

جایگاه سلامت کار در قوانین ومقررات کشور

ماده ۹۸ :

بازرسان کار و کارشناسان بهداشت کار در حدود وظایف خویش حق دارند بدون اطلاع قبلی در هر موقع از شبانه روز به موسسات مشمول ماده ۸۵ این قانون وارد شده و به بازرسی بپردازند و نیز می توانند به دفاتر و مدارک مربوطه در موسسه مراجعه و در صورت لزوم از تمام یا قسمتی از آنها رونوشت تحصیل نمایند .

ماده ۱۰۱ :

گزارش بازرسان کار و کارشناسان بهداشت کار در موارد مربوط به حدود وظایف و اختیاراتشان در حکم گزارش ضابطین دادگستری خواهد بود .

جایگاه سلامت کار در قوانین و مقررات کشور

ماده ۱۰۴:

کارفرمایان و دیگر کسانی که مانع ورود بازرسان کار و کارشناسان بهداشت کار به کارگاههای مشمول این قانون گردند و یا مانع انجام وظیفه ایشان شوند یا از دادن اطلاعات و مدارک لازم به آنان خودداری نمایند، حسب مورد به مجازاتهای مقرر در این قانون محکوم خواهند شد.

ماده ۱۰۵:

هرگاه در حین بازرسی، به تشخیص بازرس کار یا کارشناس بهداشت حرفه ای، احتمال وقوع حادثه و یا بروز خطر در کارگاه داده شود، بازرس کار یا کارشناس بهداشت حرفه ای مکلف هستند مراتب را فوراً و کتبا به کارفرما یا نماینده او و نیز به رئیس مستقیم خود اطلاع دهند.

جایگاه سلامت کار در قوانین ومقررات کشور

ماده ۱۷۶ :

متخلفان از هر یک موارد مذکور در مواد ۵۲ - ۶۱ - ۷۵ - ۷۷ - ۷۹ - ۸۳ - ۸۴ - ۹۱ برای هر مورد تخلف حسب مورد علاوه بر رفع تخلف یا تادیه حقوق کارگر یا هر دو در مهلتی که دادگاه با کسب نظر نماینده وزارت کار و امور اجتماعی تعیین خواهد کرد ، به ازای هر کارگر به ترتیب ذیل محکوم خواهند شد :

۱- برای تا ۱۰ نفر ، ۲۰۰ تا ۵۰۰ برابر حداقل مزد روزانه یک کارگر.

۲- برای تا ۱۰۰ نفر نسبت به مازاد ۱۰ نفر ، ۲۰ تا ۵۰ برابر حداقل مزد روزانه یک کارگر.

۳- برای بالاتر از ۱۰۰ نفر نسبت به مازاد ۱۰۰ نفر ، ۱۰ تا ۲۰ برابر حداقل مزد روزانه یک کارگر.

در صورت تکرار تخلف ، متخلفان مذکور به حبس از ۹۱ روز تا ۱۸۰ روز محکوم خواهند شد.

جایگاه سلامت کار در قوانین ومقررات کشور

قانون

تامین اجتماعی

جایگاه سلامت کار در قوانین ومقررات کشور

ماده ۶۶:

در صورتی که ثابت شود وقوع حادثه مستقیماً ناشی از عدم رعایت مقررات حفاظت فنی و بروز بیماری ناشی از عدم رعایت مقررات بهداشتی و احتیاط لازم از طرف کارفرما یا نمایندگان او بوده سازمان هزینه های مربوط به معالجه و غرامات و مستمری ها و غیره را پرداخته و طبق ماده ۵۰ این قانون از کارفرما مطالبه و وصول خواهد نمود.

ماده ۸۸:

انجام خدمات بهداشتی مربوط به محیط کار به عهده کارفرمایان است . بیمه شدگانی که در محیط کار با مواد زیان آور از قبیل گازهای سمی ، اشعه و غیره تماس داشته باشند باید حداقل هر سال یکبار از طرف سازمان معاینه پزشکی شوند.

جایگاه سلامت کار در قوانین و مقررات کشور

ماده ۹۰:

افراد شاغل در کارگاهها باید قابلیت و استعداد جسمانی متناسب با کارهای مرجوع داشته باشند بدین منظور کارفرمایان مکلفند قبل از به کار گماردن آنها ترتیب معاینه پزشکی آنها را بدهند.

در صورتی که پس از استخدام مشمولین قانون معلوم شود که نامبردگان در حین استخدام قابلیت و استعداد کار مرجوع را نداشته و کارفرما در معاینه پزشکی آنها تعلل کرده است و بالتیجه بیمه شده دچار حادثه شده و یا بیماریش شدت یابد سازمان مقررات این قانون را درباره بیمه شده اجرا و هزینه های مربوط را از کارفرما طبق ماده ۵۰ این قانون مطالبه و وصول خواهد نمود.

خدمات سلامت کار در کشور *

در وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی مسئولیت تامین سلامت ، نیروی کار که قشر عظیم جمعیت کشور را تشکیل می دهند به عهده مرکز سلامت محیط و کار این وزارتخانه گذارده شده است ، این مرکز به منظور دسترسی شاغلین به حداقل موازین بهداشتی ، کارگاهها و کارخانجات کشور را براساس تعداد کارگر بقرار ذیل تقسیم بندی نموده است .

الف) واحدهای تولیدی با بعد کارکنان ۱۹ نفر و کمتر که ضمن اعمال نظارت از طریق شبکه های بهداشتی، درمانی ، برنامه های آموزشی در زمینه بهداشتی ، ایمنی نیز برای آنان با کمک حرف گوناگون و صنوف برگزار خواهد شد .

ب) واحدهای تولیدی با بعد کارکنان ۲۰ تا ۴۹ نفر کارگر به منظور ایجاد ایستگاه بهگر.

ج) واحدهای تولیدی با بعد کارکنان بین ۵۰ تا ۴۹۹ نفر کارگر به منظور تاسیس خانه های بهداشت کار .

د) واحد های تولیدی با بعد کارکنان ۵۰۰ نفر کارگر یا بیشتر به منظور احداث مراکز بهداشت کار .

شرح وظائف مراکز بهداشتی در کشور

۱. شناسایی کارگاهها و کارخانجات منطقه تحت پوشش و شناسایی، بررسی و ارزیابی عوامل زیان آور موجود در کارگاهها
۲. پیگیری و نظارت جهت راه اندازی کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، ایستگاه بهرگر و خانه بهداشت کارگری در کارخانجات مشمول
۳. پیگیری و هماهنگی برای انجام معاینات دوره ای کارگران و ارسال به موقع گزارش ان توسط کارفرما
۴. بررسی گزارش معاینات دوره ای انجام شده و پیگیری جهت کنترل عوامل زیان آور محیط کار کارخانجات با توجه به بیماریهای گزارش شده کارگران
۵. تهیه برنامه عملیاتی سالیانه جهت پوشش منطقه با هماهنگی های درون بخشی و برون و فعالیت بر اساس برنامه تهیه شده
۶. آموزش مدیران، کارگران و صنوف به صورت گروهی چهره به چهره و تهیه برنامه های آموزشی مدون اولویت بندی آن
۷. همکاری در اجرای کلاسهای آموزشی و بازآموزی بهورزان، بهداشتیاران، بهرگران و کارشناسان
۸. نظارت و همکاری جهت اجرای برنامه های طرح بهرگر، بقا، صنوف، خانه بهداشت کارگری

شرح وظائف مراکز بهداشتی در کشور

۹. شرکت در جلسات هفتگی به طور فعال و ارائه پیشنهاد و راهکار در موارد لزوم
۱۰. بازدید منظم از کارگاهها و کارخانجات و تشکیل پرونده بهداشتی برای آنان
۱۱. پیگیری جهت کنترل عوامل زیان آور محیط کار به منظور کاهش حوادث و بیماریهای ناشی از کار در کل کارگاهها و کارخانجات
۱۲. ارجاع کارفرمایان متخلف به مراجع قضایی و پیگیری آن
۱۳. اندازه گیری و نمونه برداری عوامل زیان آور محیط کار جهت بررسی و مقایسه با TLV و پیگیری جهت کنترل اینگونه عوامل
۱۴. پیگیری به موقع موارد نقص بهداشتی موجود در کارگاهها و کارخانجات
۱۵. جمع آوری و ارسال بموقع آمار ماهیانه، شش ماهه، سالیانه و تهیه شاخص منطقه
۱۶. تهیه نمودار آماری و نقشه منطقه تحت پوشش
۱۷. پیگیری شکوائیه های ارسال شده و ارسال بازخوراند

شرح وظائف مراکز بهداشتی در کشور

۱۸. ثبت اطلاعات مربوط به صورتجلسات کمیته های حفاظت فنی و بهداشت کار و ارسال بازخوراند آن به کارخانجات
۱۹. نظارت بر بهداشت آب کارگاهها و کارخانجات و نحوه توزیع آن
۲۰. بازدید و پیگیری جهت استعلامهای اداره صنایع و مجامع امور صنفی به منظور صدور پروانه کسبی و یا بهره برداری
۲۱. نظارت و پیگیری جهت امور مربوط به شرکت های خصوصی و دولتی ارائه هنده خدمات بهداشت حرفه ای و طب کار
۲۲. شناسایی مشاغل سخت و زیان آور و پیگیری جهت کاهش اینگونه مشاغل و کنترل عوامل زیان آور محیط کار
۲۳. پیگیری جهت بهبود شاخص های بهداشت حرفه ای منطقه تحت پوشش
۲۴. نظارت بر نحوه دفع مواد زائد و فاضلابهای صنعتی بصورت بهداشتی در کارگاهها و کارخانجات

طرح های کشوری در زمینه سلامت کار*

طرح نظارت بر خدمات طب کار

طرح بازرسی هدفمند و تشدید بازرسی

طرح سلامت کارکنان ادارات دولتی و بیمارستان ها، بانک ها و واحدهای خدمات دفتری

طرح نظارت بر شرکت های خدمات بهداشت حرفه ای

طرح بقا-بهداشت کشاورزی و نظارت بر مراکز بهداشتی درمانی روستایی

طرح کنترل یا حذف مواد خطرناک شامل: جیوه، سرب، آزبست، سیلیس

طرح کنترل سروصدا

طرح کنترل پرتو

طرح پیاده سازی ارگونومی

طرح ایمنی مواد شیمیایی

طرح آموزش بهرگر، بهداشتیاری کار و کارشناسان بهداشت حرفه ای

شرح فعالیت برنامه کنترل یا حذف مواد خطرناک شامل: جیوه ، سرب ، آزبست ، سیلیسی

- ۱- آموزش کارشناسان بازرسی بهداشت حرفه ای وسایر پرسنل همکار
- ۲- تهیه آمار واحدهای تولیدی ، خدماتی ، معدنی وکشاورزی دارای عامل زیان آور
- ۳- تهیه برنامه عملیاتی
- ۴- پیگیری دراندازه گیری میزان آلودگی با همکاری بازرسان
- ۵- پیگیری دراندازه گیری میزان مواجهه و راههای کنترل آلودگی ازمحیط کار
- ۶- تهیه شاخص کارگاهها وکارگران در معرض خطر آلودگی
- ۷- تهیه مطالب آموزشی برای کارفرمایان ، کارگران ، بهداشتیاران ، بهگران و کارشناسان شاغل در صنایع
- ۸- پیگیری در اجرای کلاس های آموزشی برای گروههای هدف
- ۹- نظارت بر شرکت های خصوصی و پرسنل بهداشتی که اندازه گیری عوامل زیان آور را انجام می دهند.
- ۱۰- اجرای کار تحقیقاتی در زمینه عوارض ناشی از کار در راهکارهای کنترل
- ۱۱- تهیه و تکمیل چک لیست بررسی میزان عوامل زیان آور و راهکارهای کنترلی
- ۱۲- ارسال آمار واطلاعات درخواستی به مرکز سلامت محیط کار

طرح کنترل سیلیس

Silica – SiO_2

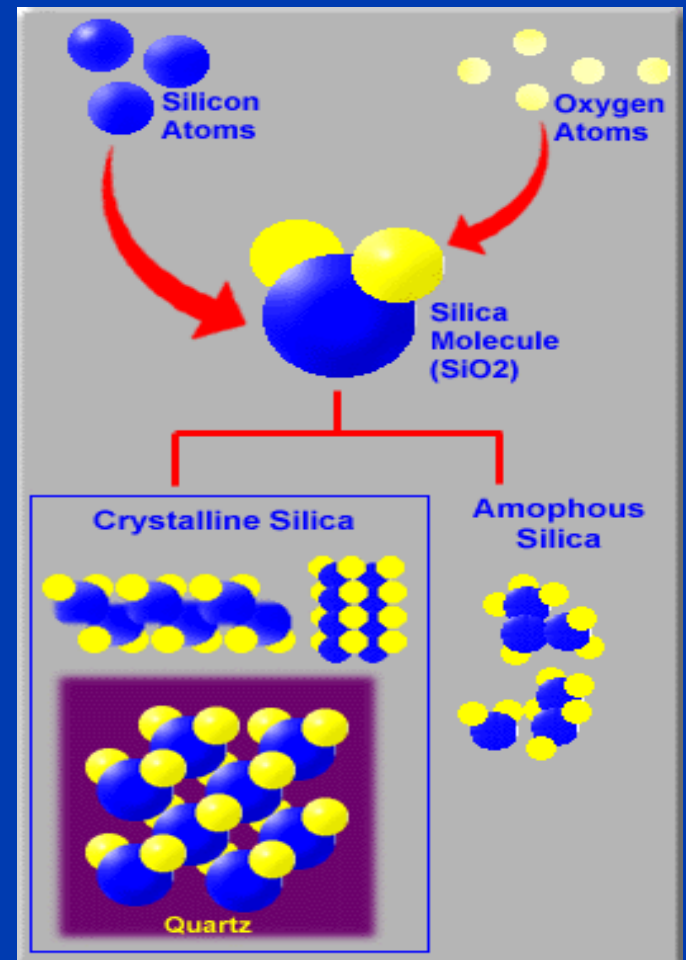
Crystalline Silica

Quartz

Tridymite

Cristobalite

Amorphous Silica

طرح کنترل سیلیس

مشاغل مواجهه با سیلیس

مشاغل با مواجهه بالا و ریسک خطرناک با امکان کنترل سیلیس به طرق مهندسی

مشاغل با مواجهه بالا و ریسک خطرناک با کنترل سیلیس به شیوه های فردی

مشاغل با مواجهه اندک و کنترل سیلیس به طرق اصول بهداشت اولیه، آموزش بهداشت و استفاده از وسایل حفاظت فردی

طرح کنترل سیلیس

مشاغل با مواجهه بالا و ریسک خطرناک با امکان کنترل سیلیس به طرق مهندسی

سیلیس کوبی و دانه بندی سیلیس

شیشه سازی

سندبلاستینگ

ظروف چینی

ریخته گری

موزائیک سازی و کاشی سازی

معادن روبسته با سیلیس بیش از ۱۰ درصد

سیمان پورتلند بیش از ۳ درصد و مواجهه بالا

طرح کنترل سیلیس

مشاغل با مواجهه بالا و ریسک خطرناک کنترل سیلیس به اصول اولیه بهداشت

معادن رو باز سیلیس

جابجایی سیلیس همراه با انتشار گرد و غبار

راه سازی (شرایط تونل سازی با توجه به نوع خاک)

معادن رو باز با مواجهه بالا

طرح کنترل سیلیس

مشاغل با مواجهه اندک و کنترل سیلیس به طرق اصول بهداشت اولیه، آموزش بهداشت و استفاده از وسایل حفاظت فردی

کارخانجات سنگ بری به شیوه تر

سفال گری و کوزه گری

چینی سازی بهداشتی

مصالح فروشی

کارگران ساختمانی

بلوک زنی

ساب زنی به شیوه تر

طرح کنترل سیلیس

اهداف وزارت بهداشت و درمان

کنترل مواجهه در مشاغل با ریسک بالا در سال ۱۳۹۰ و ۹۱
آموزش جهت مواجهه اصول اولیه بهداشتی در مشاغل با
ریسک پایین از سال ۹۰ تا ۹۲

طرح کنترل سیلیس

مراحل انجام کار

شناسایی و آمار گیری تا پایان سال ۱۳۸۹
اعلام به شرکتهای و کارخانجات جهت کنترل تا پایان سال
۸۹

شروع پروتکل عملیاتی در کارگاهها در سال ۱۳۹۰
گزارش پیشرفت کار در دوره های ۶ ماهه

تهیه برنامه عملیاتی

- ❖ بیان مساله
- ❖ نقاط قوت؛ نقاط ضعف، فرصت ها و تهدیدها SWOT analysis
- ❖ هدف کلی
- ❖ اهداف اختصاصی
- ❖ استراتژیها
- ❖ شرح فعالیت ها
- ❖ شاخص های برنامه
- ❖ برآورد هزینه ها
- ❖ جدول گانت

تهیه برنامه عملیاتی

عنوان هدف	فعالیت	مسئول اجرا	زمان اجرا	هزینه به ریال	نحوه پایش

موضوع کار گروهی

مطابق با قوانین کشور انجام معاینات دوره ای برای تمام شاغلین یکبار در سال الزامی است. لیکن آمار و مستندات نشان میدهد در بسیاری از مناطق کشور این معاینات بصورت منظم و به موقع انجام نمی شود. با توجه به این موضوع:

۱. به نظر شما مشکلات و موانع موجود در انجام این معاینات چیست؟
۲. مهمترین موانع موجود در انجام به موقع این معاینات در منطقه شما کدام است؟
۳. به نظر شما چه راهکار هایی برای حل این مشکل وجود دارد و چه عوامل و نهادهایی در انجام درست و منظم این معاینات نقش دارند؟
۴. در صورتی که در منطقه کاری خود تجربه ای در این مورد دارید ذکر نمایید.

موضوع تکلیف فردی

در خصوص یکی از طرح های سلامت کار در کشور یک برنامه عملیاتی شامل: بیان مسئله ، نقاط قوت و ضعف ، تهدیدها و فرصت ها ، اهداف کلی و اختصاصی، شرح فعالیت ها و جدول زمانبندی تهیه کنید.

طرح های کشوری در زمینه سلامت کار*

طرح نظارت بر خدمات طب کار

طرح بازرسی هدفمند و تشدید بازرسی

طرح سلامت کارکنان ادارات دولتی و بیمارستان ها ، بانک ها و واحدهای خدمات دفتری

طرح نظارت بر شرکت های خدمات بهداشت حرفه ای

طرح بقا-بهداشت کشاورزی ونظارت بر مراکز بهداشتی درمانی روستایی

طرح کنترل یا حذف مواد خطرناک شامل: جیوه ، سرب ، آزبست ، سیلیس

طرح کنترل سروصدا

طرح کنترل پرتو

طرح پیاده سازی ارگونومی

طرح ایمنی مواد شیمیایی

طرح آموزش بهرگر ، بهداشتتیار کار وکارشناسان بهداشت حرفه ای